

Hivatalban

Bevezetőm

Az az igazság, hogy általában úgy hozok döntéseket, mint a kezdő kaszkadőr egy mélybeugrás előtt: gyorsan, hangosan, és csak utána nézem meg, hova is esek, melyik csontom törött el. A benzinkút-választás, a csekkfeladás, vagy hogy három az egyben kávéát öntsek-e a bögrémbe - mindezekre egy pillanat gondolkodás is luxus. De a munkahelyváltás? Na, az már egy másik liga, ott a lelkem is bizottsági ülést tart. Fél éve tart ez a végtelen napirendi pont, és azóta úgy forgolódom éjszakánként az ágyamban, mint a viharba futott vitorlás a Balatonon.

Tizenhat évig ültem a Megyei Értéktartó Hivatal ugyanazon székén, olyannyira, hogy a szék forgócsapágóiról külön leltári kartont vezettek már. Ám amikor a régi főnököt lapátra tették, az új főnök meg úgy esett a nyakunkba, mint a vonatból kihajított papírzsebkendő a réten állóra, valami eltört bennem. Két kollégám az egyik napról a másikra kerekét oldott, az újdonsült főnök pedig egy szinte teljesen kezdő kollégánót nevezett ki jobbkezének. (A szimpátia néha gyorsabban ír felül mindent, mint egy vírusos pendrive.)

Hogy levezzem a feszültséget, és hogy felejtsem, mindazt, ami zajlik a hivatalban, másodállásban visszamentem tanítani az egyik városi panel-rengeteg iskolájába. A diákokat leginkább lármás, telefonbűvölő, YouTube-függő Dzsungel könyves karakterekként tudnám leírni. A tanári kar kilencven százaléka nő, ráadásul legalább a fele már jócskán a nyugdíjkorhatár fölött próbálja túlkiabálni a padok közé szorult valóságshow-t. Én meg ötvenhat évesen beszálltam melléjük, mert nosztalgiából valamiféle klasszikus emberi mintát akartam mutatni. Hamar kiderült, hogy itt a minta inkább arra jó, hogy kitepjék a füzetből és papírrepülőt hajtogassanak belőle.

A hétköznapijaim tehát így néznek ki: nappal aktagyár, délután iskola a vadnyugaton, hétvégén pedig kanapé-zarándoklat az üres tekintet templomában. A hivatal csillogása megfakult, a továbbképzések üres frázisokra amortizálódtak, a konferenciák pedig gyorsabban fárasztottak le, mint egy rosszul töltő akku a telefont. A lelkesedésem úgy múlt ki, mint a kávéscsésze alján felejtett cukorragacs maradvány, amire a mosogatón kívül már senki sem kíváncsi.

Mire az új főnök végre szóba állt velünk, csak ennyit mondott, sietősen, mintha épp halaszthatatlan ügye lenne a mellékhelyiségben:

– Figyeljetek, most rohanok! Vezetői lesz! Később majd foglalkozom veletek is! És ezzel úgy hagyott ott bennünket, mint a HR-s a csapatépítő tréning végén a tábla csokit. Persze később sem nagyon akadt ideje ránk; fölfelé kellett teljesítenie, míg mi csúszunk lefelé a lejtőn, azon a bizonyos ranglétrán.

Így jutottam oda, hogy egy októberi hajnalon, amikor a kávéfőzőn épp annyi koffein futott át, mint vér rajtam, eldöntöttem, vége. A papírok szaga, a suta értekezletek, a szinkronban nyikorgó-zakatoló forgószékek világa, a megállás nélkül csörgő telefonok halkanjai nélkülem folytatják. Hogy hová, azt még nem tudtam, de azt igen, hogy innen el. A kocka el van vetve, mondhatni, ráadásul nemcsak én, de az egész osztály, sőt a titkárság sem hallja meg már a csöstül érkező kéréseket, panaszokat, láthatóan semmiért sem vállal felelősséget, ahogy én sem.

1. A színre lépésem

A Megyei Értéktáró Hivatalról sok mindent el lehetett mondani, de hogy értéket talált volna benne bárki, az azért túlzásnak hangzana. Az épület kétezerháromban került átadásra, akár egy jól sikerült közepes vicc a magyar közigazgatásban. Négy szint, egy mélygarázs, spenótzöld homlokzat, fehér műanyag nyílászárók - a kornak megfelelően bizarr pofával, és annyira lelketlenül, hogy már-már stílusos.

Belülről az egész inkább hasonlított egy szocialista labirintusra, mint modern irodaházra. Képzeld el egy cellát! Most képzeld el százat, egymás mellé rakva! Aztán kösd össze őket néhány cikk-cakos lépcsővel, ami olyan meredek, hogy az ember előbb tanul meg tériszonyban liftet hívni, mint nevén szólítani a kollégáit. A kerámiapadló visszataszító színű, matt és csúszós, a szőnyeg néhol tapad, máshol támad. Volt kiskonyha, nagykonyha, és egy pletykalyuk az első emeleti mikró környékén.

A földszinti kávézó, amit valami titkos pályázat keretében egy ex-sógor nyert meg - olyan áron dolgozott, hogy még a mélygarázs szellemei is vizet ittak inkább. Mert hát igen, volt egy apró, kissé kínos részlet: az épület alatt régen temető működött. Kétszer is. Középkorban és a 19. században. Most meg... hát, most meg aktatermelés-hantolás folyt

ugyanott. Az élők minden áldott nap felmentek az emeletekre, a holtak pedig maradtak a pincében vagy a föld alatt, ám, úgy tűnt, hogy néha együtt ebédeltek az alagsori főzőkonyhán.

Itt kezdtem el dolgozni kétezernyolc júliusában. Tanácsadóként. Értékfeltáró tanácsadóként. A cím szép volt, csengése kellemes, jelentése...nos, azt akkor még én sem tudtam. Az elődöm eltűnt, mint egy Excel-táblában a mentetlen adatok. A főnök, akit innentől nevezünk csak Főnöknek (nagybetűvel, mert úgy viselkedett, mint egy céges Cézár), saját kezűleg reptette ki a rendszerből.

A Főnök egy munkakerülő és egy hadvezér keveréke volt, empátia nélkül, haraggal fűszerezve. Ha lett volna könyv a passzívagresszív és konfliktuskerülő viselkedésről, az első három fejezet róla szólt volna. Mindenhez értett, mindenkit lenézett, és ha kérdeztél, az arcán olyan grimasz jelent meg, mintha ecetes tormát kanalazott volna be véletlenül.

Az első hetek eseménytelenül teltek. A nyár elvitte a kollégákat szabadságra, én meg ott maradtam, mint frissen vásárolt többrekeszes polc a lapra szerelt káosz közepén. A női kollektíva fagyosabb volt, mint a hivatal légkondíója, és ráadásul ez utóbbi ritkábban romlott el. Köszöntem, biccentettem, visszamorogtak, vagy még azt sem. Éreztem, hogy ez az a közösség, ahol az új embernek két választása van: hallgatni vagy menekülni. Én az előbbit választottam, bár néha vonzóbbnak tűnt a hátsó lépcső.

Egyedül Miklós állt szóba velem. Ő már akkor is a hivatalnál dolgozott, amikor ez az épület még csak tervlapokon létezett, valahol máshol a városban, egy poros-dohos bérelt irodában. Első találkozásunkkor végig mért, mint zálogházas az újonnan beadott állólámpát.

– Ebben a cipőben, ruhában pont jó lesz – mondta, miután végzett a vizsgálattal. A hangjában se melegség, se hidegség, csak egyfajta közönyös elfogadás, mint amikor az ember belenyugszik, hogy a kávé megint langyos lett.

Ő volt a legrégebbi tanácsadó, a hivatal gránitszobra. A többiekhez képest ő legalább nem tett úgy, mintha én lennék a pestis egy szapora és látványos mutációja.

Aztán megérkezett a szeptember. Jöttek vissza a nyaralásból a barnább, de semmivel sem kedvesebb kollégák, és végre bemutattak nekik is:

– Ő Levente, az új tanácsadó. És ő itt Mariannka, a szintén új adminisztrátor, de ő nem beszél rajtunk kívül senkivel, szóval, ne is próbálkozz!

Az osztály öt tanácsadóból állt és egy utánam felvett adminisztrátorból, meg a Főnökből, aki egyre inkább kezdett hasonlítani egy boríték nélküli írásbeli figyelmeztetéshez. Az információk lassan csordogáltak, mint a kávék a céges kotyogósból: zaccosan, keserűen, és gyakran mentek mellé.

Mindenkivel külön-külön kellett megküzdennem, mintha egy irodai gladiátorviadal közepébe csöppentem volna. A beilleszkedés itt nem rutint jelentett, hanem társaskalandtúrát egy őserdőben.

– Csak figyelj! – mondták. – De ne merj kérdezz!

Amikor mégis megkérdeztem valamit, úgy néztek rám, mint aki egy érettségin kérdezi meg, mi az az érettségi.

A Főnök pedig sportot űzött a megszegényítésemből.

– Mi az, nem tudsz főzni? Hát mit csináltál eddig, képeket másoltál szkennelrel? – kérdezte az egyik ebédidőben.

Kora ősszel a garázsban is volt egy felejthetetlen jelenetünk:

– Ez a kocsid? Hát ezzel jársz ügyfelekhez? Inkább hívjál taxit, komolyan.

Az arcom egy idő után állandóan pirosba öltözött, mint egy elromlott közlekedési jelzőlámpa. A szívem pedig olyanná vált, mint egy túl sokszor átmosott rongy: feslett, és már nem nagyon tudott felítatni semmit.

Külön fejezetet érdemelne Éva - alias Evelin, alias a Főnök jobbkeze, alias hivatalos szörszálhasogató, alias minden lében sok kanál.

– Levente – mondta egyszer fagyos hangon – engem ne hívj Évának. Az én nevem: E–ve–lin. – Mintha csak azt mondta volna, hogy ő egy márkás tejcsoki, amit te, akit gyomorhajosnak nézek, sosem kóstolhatsz meg.

Így indult az én értékfeltáró pályafutásom. Ahol az értékek rejtve maradtak, úgyszintén a kollégák gondolatai, érzései, és leginkább a józan ész szorult arra, hogy valaki végre feltárja, leporolja, megmutassa.

Ez még nem a második fejezet, de már nem is az első.

A hivatal berkein belül hamar kiderült, hogy a legnagyobb kincs nem a feltárandó értékek között rejtőzik, hanem a kávéautomata titkos adagolórekeszében. Ez volt a szent Grál, aminek eléréséért mindenki csendben, de mindent beáldozva versenyzett, mintha egy filmben a főszereplő kincskereső lennék az aranyláz idején, csak itt nem kincset, hanem mocskos, egyre hígabb eszpresszót kutattunk.

Az igazán izgalmas alakok persze nem a hivatalos állományban voltak, hanem a háttérmunkások között: teszem azt, az ügynevezett *Digitális Kontroll*el, akit mindenki csak *Léleknyűvő*ként emlegetett. Ez a fickó olyan félelmet keltett mindenkiben, hogy az év végi céges bulin még a DJ is elrejtette előle a mikrofont.

Léleknyűvő úr fő szakterülete a *Nemlétező iratok kezelése* volt, vagyis a kényesdokumentumok eltüntetése olyan ügyesen, hogy a Főnöknek sem volt fogalma, hová tűnnek azok a cikiiratok, csak annyit látott, hogy a tavalyi jelentések szégyenfoltjai idén már nem kerülnek elő. Ez utóbbit mindig *digitális előrelépésként* magyarázta, pedig inkább úgy nézett ki, mintha a kínos tartalmú papírok és a józan ész egyszerre süllyedtek volna el a Mariana-árokban.

Nem lehetett tudni, hogy *Léleknyűvő* úr igazából a hivatal alkalmazottja vagy egy szuperkém, aki állandó bevetésen van, de egy biztos, ha valami tényleg eltűnt, azért ő volt a felelős.

És akkor még ott voltak a kivételezettek, a sztárok, vagyis a nyugdíjkorhatár felettiek tábora. Ők voltak a *Mentőcsónakcsoport*, akiknek a tagjai úgy ültek az irodákban, mintha a Titanic fedélzetén várnák az alámerülést a jégtáblák közé, bár időnként még előfordult, hogy egy újonnan felvett vagy a gyakornokokat kóstolgatták. Az egyikük egyszer azt mondta nekem, hogy ugyan a diákok a jövő, de ő már régóta abban a korban van, amikor a jövő inkább egy homályos, elmosódott képernyő.

És én? Én meg maradtam a két tűz között, mint egy sárkányölő, aki fél a sárkánytól, de nincs kedve megmenteni a vártoronyba rekedt királykisasszonyt sem.

Ekkor ért az első nagy meglepetés: megjelent a HR osztály egy határozott nővel, akit úgy hívtak, hogy *Miss Innovációs Csodafegyver*. Az ő személyében megtestesült az, aki minden reggel úgy érkezik, mintha a megváltást hozná, pedig valójában csak egy prezentációt nyomott le a *pozitív gondolkodás* fontosságáról, egyetlen egy önálló gondolat és újdonság nélkül.

– Levente – mondta széles mosollyal – az a feladatunk, hogy felrázzuk a csapatot, megmutassuk az értékeket, és összekovácsoljuk a közösséget!

Nekem meg az lett az első gondolatom, hogy *ez a csapat már rég összeomlott, most meg be akarják tapétázni, hogy ne látszódjanak a repedések, vakolathiányok*.

De hát a csata folytatódott, én pedig elkezdtem írni ezt az abszurd naplót, mert úgy éreztem, ez az egyetlen eszközöm, hogy ne veszítsem el a maradék sütnivalómat.

2. Első vidéki utam és a sötét fellegek

Na, képzeljétek, nekem az első hónap a hivatalban olyan volt, mint annak a gyereknek a sorsa, akit bezártak a ritkán látott, vidéki nagy szobájába: unalmas, tétlen, és mindenhol kiabált belőlem a *Gyorsabban, Levente, gyorsabban!* Alapból ilyen vagyok, sietek, türelmetlen vagyok, valami felzsezség bennem, hogyha úgy látom, hogy a világot nem akarják azonnal megváltani. Aztán persze rájöttem, hogy a valóságban a pörgés és a nyugalom olyan, mint a folyosón felejtett lavór víz meg a rossz bojler esete: mindegyikben csak langyos marad a víz, ha nem teszek róla, hogy ne így legyen.

De aztán eljött a nagy pillanat:

Menj ki a terepre, Levente!

Ezt úgy vártam, mint vak a fényt. Már láttam magam, amint egy kis falusi asztalos műhelyben nyomozok, tárok fel, mint valami Indiana Jones, aki rég elfeledett szerszámok és szekrényajtók, no meg inasok és csontvázak között kutat gyámántok után.

Kipattantam az irodából, mintha egy koncertsorozatra induló rocksztár lennék, belerúgtam a kisbogárhátúba, ami úgy nézett ki, mint egy mobil irodaház kerekeken, tele gémkapoccsal, papírheggyel, jegyzőkönyvvel, meg egy csomó határidővel, ami szinte magától szórja a frászt az idegeimre. A mélygarázsban hivalkodó céges autókhoz persze eszem ágában sem volt nyúlni, hisz még csak betanuló voltam, így pusztán a saját kis rozzant kocsimmal döcöghettem a szabadság felé.

Az út, rajta az utazásom maga a csoda; az ablakon beáramló tavaszi szél, a Dire Straits Brothers in Arms a rádióból, és én, mint egy sokkarú polip, doboltam a kormányon, trombitáztam az összegyűrt tenyeremmel, pengettem a gitárhúrokat, amik jobb híján az indexkarok lettek. Már-már azt hittem, bent vagyok egy stúdióban, de valójában csak egy émelyítő műanyagillatú műanyag kártyával a nyakamban indultam dolgozni.

Komáromból Tatabányára mentem, egy öreg asztalos bácsi műhelyébe, aki olyan volt, mintha egy régiségbolt kiállításának lett volna a főszereplője. Poros gépek, rozzant szerszámok, és a mennyezeten pókhálók, mint valami horrorfilm díszletei. A bácsika meg pont úgy nézett ki, mint a kisvakond a csehszlovák rajzfilmben, aki egész életében a föld alatt faragta a székeket, polcokat, aztán meg nyugdíjba vonult.

Bemelegítésként kezdtem az iratokkal, meg fényképeztem, jegyzeteltem, nehogy kimaradjon valami, amikor hirtelen csörrent a telefonom.

Merre vagy? – kérdezte Evelin, a főnök kedvence, az irodai pániksziréna. Csúnya, de annál határozottabb. – Gyere azonnal, várnak rád itt! – szólt a hangja, amitől azt hittem, valamiféle mennydörgés küszöbén állok.

Először meg sem értettem, hogy most akkor mi van? Én itt vagyok Tatabányán, egy ügyfélnél, ő meg azt hiszi, hogy ott ugrálok a gép előtt, mint valami pénztáros a LIDL-ben? Jó, mondtam, megyek, de a vonal végén lerakták a kagylót, mintha a telefon a pokolba kívánt volna.

A beszélgetésünkben ez volt az a pont, amikor úgy éreztem, hogy egy marslakó küldött nekem üzenetet, amit nem értek, persze így már az egész napom romokban hevert. Az asztalos bácsinak is kissé felhúztam a hangom - tudjátok, mint egy szerb szabadságharcos, ha igazságtalanságot lát -, és bár igyekeztem profi maradni, a belső feszültség csak megduzzadt bennem.

Visszaérve az irodába, már nem bírtam tovább, és Evelinne, a Főnök legkedvesebb cselédjének odavágtam, amit éreztem:

– Mit képzelsz, hogy így ordibálsz velem, amikor épp dolgozom? – fröcsögtem neki, amire ő megdermedt, mint a levelibéka, amikor gólyát lát, és csak ült ott némán, miközben én még egy sorozatot odapörkölttem neki.

3. A tízórás raport és a következmények

Másnap reggel mit sem sejtve, de annál lelkesebben vetettem bele magamat az irathalmok szénbányájába, amely éppen annyira vonzott, mint egy kilencórás fogtömés a reggeli kávé nélkül. Tempósan, már-már balettmozdulatokkal válogattam a papírokat az íróasztalomnál, ahogyan máskor is. Mert ha már a munka nem nemesít, legalább ne fulladjon unalomba.

Aztán hirtelen megjelent a Főnök, a Főelvtárs Úr, mint egy titkosszolgálati csótány, akit megzavartak a sötétben. Alacsonyan, köpcösen, szemüvegesen, olyan simára borotváltan, mintha naponta ezres szemcsenagyságú csiszolópapírral arcot súrolna, és olyan émelyítő arcszeszfelhő lengte körül, amittől két asztallal arrébb is könnybe lábadtak a szemek.

– Levente, tízóra gyere be hozzám – mondta szárazon, mintha épp valakit börtönbe küldene, vagy legalábbis egy kötelezően előírt Excel-továbbképzésre.

Dolgoztam tovább, de belül már nem volt minden rendben. Tudtam, éreztem, hogy a tegnapi *szerelemi vallomás* Evelin irányába nem marad következmények nélkül. Gyomrom ideges tangót járt, szájszélem pedig kiszáradt, mint a Minoltás nyomtatónk festékapatronja. Sietve végig nyaltam magam lent is, fönt is, az oldalamon is, biztos, ami biztos.

Pontban tízkor, mint a törvénytisztelő proletár, jelentkeztem a Főnök irodájában. A Főnök hellyel kínált a tárgyalóasztalnál - olyan távolságra magától, amire a társaskapcsolatok zsebkönyve is csak annyit írta: *fagyos érdeklődés*.

– Levente, hogy érzed magad nálunk? – kérdezte a Főnök, mintha nem is ember lett volna, hanem egy ezeréves hűtőszekrény, amit a ritkán felbukkanó vendégek kiszolgálására

tartottak meg. A hangjából hiányzott minden, amit a pszichológia *érzelemnek* nevez, viszont tele volt szögletességgel, röggel, mint egy doboz száraz keksz.

– Hát... kezdem megszokni – nyögtem ki. – A terepmunkát kedvelem. Változatos.

– Rendben – bólintott rezzenéstelen arccal a Főnök, akár Magua Az utolsó mohikánban, amikor Uncas után a szakadékba vetette magát a szerelme, majd szünetet tartott. Olyan drámaian, hogy a szék is megreccsent.

– És idebenn? A kollégák?

Na, itt megakadt a tű. Úgy makogtam, mint egy zárlatos tranzistoros rádió. Hirtelen összeállt a kép: a Fagyos Evelin bepanaszolt. A nő, akinek a hangszíne mindig olyan, akár egy B kategóriás noirfilm háttérzaja, nem volt rest.

– Evelinnel még nem sikerült teljesen... összehangolódni. De a többiek nagyon kedvesek – hazudtam olyan ártatlan arccal, mintha most léptem volna ki egy ministránstanfolyamról.

– Nézd – kezdte a Főnök, és a hangja újra olyan fagyos lett, mint az ereszcsonna jégbajsa mínusz tízfokban, – ha nem tudsz alkalmazkodni, bármikor megszabadulhatok tőled. A próbaidő letelte nem jelent védettséget.

Az arcom elfehéredett, mint a kamra sarka a kiömlő lisztől. A szék hirtelen billegni kezdett alattam, vagy talán csak én inogtam a valóság és a pánik határán.

– De Főnök, én tényleg igyekezem... Evelin csúnyán beszélt velem. A telefonban. Az ügyfelem is hallotta, ő is meglepődött. Én Tatabányán voltam, Evelin pedig... hát... sürgetett. Hogy jöjjenek azonnal vissza.

Ezután úgy szívtam be a levegőt, mintha épp gőzmozdonyként próbálnék felkapaszkodni egy emelkedőre. De a Főnök közben már felállt, mint aki befejezte a mai munkanapját.

– Főnök! Hívjuk be Evelint! Beszéljük meg hármasan!

A Főnök Úr egyetlen mozdulattal kinyitotta a széke mögötti fali átjáró ajtaját, amely a saját irodáját Fagyos Evelinével kötötte össze, mint valami belső Schengent.

– Evelinke! Gyere át raportra! – szólt át negédesen, olyan hangsúllyal, amitől egy dívány is zavarba jönne. A Főnök tokájába simult a mosoly, és az egész feje úgy sugárzott, mint egy projektor izzója.

Csakhogy Evelin sehol. Eltűnt. Elpárolgott. Mint egy házmester a lakossági panaszok idején. A Főnök rezignáltan becsukta az ajtót. Az arcomra csalódás és harag keveréke ült ki.

– Hát ez már lezárt ügy – mondta, és ezzel meg is született a döntés.

Én pedig visszaballagtam a cellámba. Nem is ballagtam, inkább nyögve csúsztam, mint valami életfogytos fogoly, akit már megint bántottak, megaláztak, ahogy július óta mindig. Lehuppantam a székemre, ami legalább nem fenyegetett meg az elbocsátással.

Ez nem igazság! – gondoltam. Evelin leordítja a fejem, a Főnök földbe döngöl, ráadásul még meg is fenyeget, idejekorán kiüldözne a hivatalból, mint egy rosszul kitöltött nyomtatványt. A kis sunyi törpíke meg lelépett, hogy ne is kelljen szembesülnie azzal, ami és ahogyan történt. Ez nem a világ! Ez egy tragikomédia az RTL-en!

És ekkor, valahol mélyen, a lelkemben valami megszisszent. Nem harag volt ez, inkább az igazságtalanság savas csípése, amitől egy időre még a humorérzésem is szabadságra ment.

4. Vívódások közt

Én, Levente, az értékfeltárós irodák örök sarokba küldöttje, álltam ott, mint valami lelketlen selejt a Főnök és az udvartartása bűzös vacsoraasztala mellett. Azt hittem, itt majd az értékekért dobog a szív, vagy legalább a pénztárcáért, de nem. Csak a pletyka, a szurkálódás, és a másik kárán való röhögcsélésből állt a napirend. A Főnöknek meg úgy csillogott a szeme közben, mint annak a kisiskolásnak, akit először engedtek az osztálybulin a piásüveghez, és ráadásul az őrangyalok is ott vigyáznak rá, nehogy túl sok legyen neki.

– Vigyázz! Úgyse tudsz vízköteleníteni abban a kávégépből! – lökött félre Evelin, a szószátyár, aki úgy osztotta az ést alapjáraton, mint egy főzőműsorban a Michelin-csillagos séf, aki azt hiszi magáról, hogy minden féle-fajta ételt el tud már készíteni. Én meg ott kétségbeesetten, mint egy frissen kikelt csirke a csirkepiac közepén, akit mindenki bámul, de senki sem akarja megvenni.

Aztán még nekiálltam volna vitatkozni, hogy a szakmai dolgokról beszéljünk, de csak egy vaskapu csapódott be az orrom előtt.

Nem értesz hozzá, Levi, szóval kuss legyen! – született meg a mottó.

Na, akkor megfogadtam magamban, hogy ebből a cirkuszból gyorsabban elillanok, mint az utolsó pálinkacsepp a pohár alján. Vagy ha kell, fellázítom a szerencsétlen kis közösségünket, ahol a morgás, a nyavajgás a mindennapos, és a mosoly annyira ritka, mint az őszi falevél a nyár közepén.

Visszasétáltam az asztalomhoz, ami olyan üres volt, mint a bankszámlám a fizetés előtti héten, és lehuppentam, legalább egy kicsit megszabadultam a hivatal minden terhétől. De hiába a remény, a *raport*, a *nefoglalkozzvele* és a *hátnemérted* szavak még mindig visszhangzottak a fejemben, mint egy rossz vicc, amit mindennap elmesélnek, de senki sem nevet rajta.

– Hát, Levente, itt vagy, és ez már önmagában valami – motyogtam magam elé, miközben a kabátomat levettem, és úgy éreztem, hogy az irodám nem menedék, hanem inkább egy csapda, ahol a jókedv és az emberség a tiltólistára került, és csak egy kellemetlen szagú szellő jár néha be, hogy emlékeztessen: élünk, vagy legalábbis próbálkozunk.

Ebéd után megint kezdődött minden előről. A szájhösködés, az önkényes ítélkezés, az arctalan gyűlölet, amit Evelin és a barátnője, Anikó osztogatott, mint valami rossz szappanoperában a szövegeket.

Aztán majd meglátjuk, meddig bírod Levi! – gondoltam magamban, miközben elővettem a jegyzeteimet, és megpróbáltam megidézni azt az utolsó csepp értelmet, amit még nem vitt el a kollektív fásultság és gonoszság.

Nem vagyok én rossz fiú. Csak egy kis ember, aki dolgozni akar, tisztességesen, anélkül, hogy a nyakára másznának, vagy egyből a gyengéjét keresnék.

De hát ez az irodalét nem a tisztességről szól, hanem a túlélésről. És ebben a dzsungelben csak az erősek maradnak életben. Vagy azok, akiknek nincs már több veszteni valójuk.

Én? Én még keresem a kiutat. De azt hiszem, ma megint letekertek előttem egy sorompót, és egy újabb adag sértéssel lettem gazdagabb.

Ahogy egy régi közmondás tartja: *Ha a főnököd hülye, a szemed se rebbenjen*. Na, én csak azért is köszönök, mosolygok mindenkinek, hogy ne tűnjek ki túlságosan a tömegből.

És holnap? Holnap ugyanígy folytatom. Vagy legalább megpróbálom.

5. A konferenciaterem kicicomázása

A Megyei Értékfeltáró Hivatal nagytermét valahogy úgy kell elképzelni, mint egy szűkös operaházat, amit elfelejtettek befejezni, de annál nagyobb lelkesedéssel próbálták telepakolni olyan bútorokkal, amiket más épületekből már száműztek. Hivatali berkekben csak *a Konferencia* néven emlegettük a szörnyeteget, amely évente ötször életre kelt, mint valami Godzilla, és felfalt mindent: munkaidőt, önbecsülést, ollót, gombostűt, tixót, blutacket és néhány derék poros aktát is.

Szóval, amikor eljött a Nagy Országos Értékvédelmi Hivatalok Napja, már tudtam, hogy itt bizony vér fog folyni. Vagy legalábbis kávé tejjel.

A hivatal egyes munkatársai, magamat is beleértve, már az előző napokon kivetkőztek magukból, és olyasféle pánikba estek, amit általában csak egy szökésben lévő fehér egér vált ki egy kisállatboltban. Rohangáltak, rendezkedtek, raktak és elejtettek, mintha legalábbis az ENSZ közgyűlését vártuk volna, nem pedig egy bütykölős nyugdíjas klub taggyűlését és néhány pályázati beszámolót.

És akkor jött ő. Evelin. A feltárás első számú tanácsadója, bár tanácsot leginkább csak akkor adott, ha azzal valakit el lehetett küldeni melegebb éghajlatra. Diplomája nem volt, de ambíciója annál inkább: a Főnöktől kibumlizott mindenféle rangot, amiket mások csak éjszakai tanulással és idegkimerüléssel szereztek. Evelin ezzel szemben reggeli kávéval és egy megbabonázott nézéssel intézte el a dolgokat. Meg persze azzal, hogy egész nap a Főnök körül legyeskedett, mint egy hivatásos szúnyog a nyári esték csöndjében.

A rendezvényszervezést fenemód imádta. Vagy legalábbis úgy tett, mintha imádná, miközben mi izzadtunk, ő meg a parkolóban cigizett a bőrdzsekis Anikó barátnőjével, akit valószínűleg csak a városi köztisztaságiak nem ismertek még.

– Leventeee! – visított rám aznap reggel, mintha a nevemet egy görög drámából idézte volna. – Mondtam már, hogy az első széksor túl közel van a pulpitushoz! Vidd ki azokat a raktárba! De most! Mozgás, katona!

Nem szóltam vissza. Már megtanultam, Evelinnel nem érdemes vitatkozni. Olyan volt, mint egy jegesmedve: távolról érdekes, közelről életveszélyes.

Miklós, a hatvan fölötti feltáró, aki egyébként is úgy szorgoskodott, mint egy mókus, akinek dupla adag koffeint adtak, épp a mennyezeti plakátokkal harcolt. Volt nála damil, ragasztó, irattűző, létra, sámlí - szóval minden, ami ahhoz kellett, hogy egy irodai munkából pillanatok alatt akrobata váljék. Két gyakornok tartotta a létrát, mintha csak egy tornászmutatványra készültek volna, és akkor jött a probléma.

– Átlépek a radiátor fölötti rácsra, onnan jobban elérem! – mondta Miklós, és én már ekkor sejtettem, hogy itt valami malőr fog bekövetkezni.

Úgy is lett. A farács reccsent egyet, Miklós beszakadt, a damil lehullott, a plakát szabadon ereszkedett, mint egy ejtőernyő a célterület fölött. Az ijedt elitharcos a létrától ellökődött, a falnak dőlt, és onnan próbált lecsúszni, mint egy fáradt gekkó, aki épp pihenni tér.

Ekkor tért vissza Evelin az udvarról.

– Mit csinálsz te, szerencsétlen? – csattant fel, mint egy túlhevített vízforraló.

A férfi ott csüngött félig a falon, félig a farácsban, mint egy balul sikerült installáció. A segítő gyakornokok már röhögve, kicsit aggódva siettek oda, hogy kihúzzák. Végül nagy nehezen kiszabadították. Evelinne persze ehhez is volt hozzá fűzni valója.

– Mit fog ehhez szólni a Nagyfőnök? – sipította, miközben drámaian megvetette a sarkát a linóleumon.

– Mit, mit... – fújtatott Miklós, mint egy tútelített hőlégballon. – Szólok a karbantartónak, aztán kijavítja. Nem én vagyok az, aki odatette azt a nyamvadt rácsot.

– Miklóóóó! – rikácsolta Evelin. – Ez sokba fog neked kerülni!

– Hagyjál már békén, te okoskodó! – morogta Miklós. – Még én fizetek, amiért itt próbálok valami tökéleteset alkotni? Látod, senki sem kért meg, hogy segítsek, mégis itt vagyok!

– Tényleg. Itt mindenki önszántából dolgozik – mondta Evelin, miközben kávéfoltot próbált eltüntetni a pulóveréről. – Ha nem tetszik, menj vissza az irodádba!

És így is lett. Miklós odébb kullogott, én meg visszavitettem a széket a raktárba. Amit addigra már harmadszor mozgattam egyik helyről a másikra.

Mert ha egy dolgot megtanultam a hivatali rendezvényszervezésről, az ez volt: semmi sem végleges, kivéve Evelin parancsa, és az is csak addig, amíg ő el nem megy cigizni.

A nagy nap közeledett, és a konferenciaterem már szinte késznek tűnt, legalábbis Evelin szerint. A molinók a helyükön, az asztalok még mindig kissé nyekeregtek a súlyuktól, a mikrofonokat is bekötötték, bár a hangpróba során többen furcsán recsegő zajokat hallottak. De hát a hivatalban sosem volt másként.

Evelin, ahogy szokta, aznap már reggel hétkor a helyszínen termett, kezében jegyzetömbbel, amin csak ő értett valamit, és magabiztosan osztogatta a feladatokat.

– Lujzi, a kávéspultot még díszítsd fel! Ne csak úgy, mint tavaly, legyen idén legalább kétféle sütemény, és az is legyen friss! – parancsolt, miközben maga elé húzta az egyenszéket, amin aztán elhelyezte a saját táskáját, és alacsony testét.

Lujzi kissé elhúzta a száját, de nem mert vitatkozni. Tudta, hogy Evelin nélkül a konferencia olyan lenne, mint a paprikás krumpli köménymag nélkül: megvan, de valahogy mégsem az igazi.

A hivatalnokok egymás hegyén-hátán dolgoztak, ahogy tudtak, futkosva a teremben, hozták a mikrofonokat, a kivetítőt, a névtáblákat, az asztali díszeket, mindenféle apróságot, amit aztán majd a vendégek akkurátusan szemrevételeznek, és a műsorban komoly tekintetekkel jegyzetelnek, bólogatnak, mintha épp egy világmegváltó találmányról beszélgetnének.

Én az első sor előtt tébláboltam, és egyre inkább kezdtem elveszíteni a türelmemet, figyeltem Evelint, ahogy a háttérből irányít, szinte uralkodik a többi kollégán, és közben úgy tesz, mintha ő lenne a hivatal motorja, pedig a valóságban inkább a fék volt.

De aztán majd meglátjuk, ki marad itt, amikor elfűjják a konferencia szelét, gondoltam magamban, mialatt a mikrofon kábeleivel birkóztam, és közben azon tűnődtem, hogy vajon hogyan lehetne egy ilyen hivatalban hasznosabbnak lenni, mint Evelin. Talán az lenne a megoldás, ha egyszerűen észrevétlenül elbújnék valahol, és csak akkor jelennék meg, amikor az utolsó kávéscsésze is kiürült.

Ahogy a nap haladt előre, a konferenciaterem megtelt az ország minden tájáról érkező vendégekkel, az értékfeltárók pedig, bár fáradtan, de büszkén figyelték a munkájuk gyümölcsét.

Evelin pedig, mint mindig, megkapta a tapsokat, a dicséreteket, és mosolyogva, színpadiasan hajolt meg. A többi hivatalnok pedig csendben sóhajtott: *Jövőre jobb lesz, talán majd mi is kapunk prémiumot...*

És a konferenciaterem? Az megint kicsit olyan lett, mint egy adventi vásár, csak égősor nélkül, viszont tele volt a fura, fáradt, de boldog munkatársakkal, akik már várják a következő alkalmat, amikor újra kivetkőzhetnek magukból.